

י' מרחשון ה'תשע"ה 23.10.15

מגזין מס' 351

שבת פרשת לך לך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

החיים כסדנא

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

יציאת מצרים בנפש אצל כל אחד מאיתנו הוא ענין רוחני, תהליך התהוות פנימי שאמור להתרחש אצל כל אדם בכל דור, כמאמר חז"ל "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים". כלומר, העבודה היא עכשיו. כרגע. עלי להיאבק על משמעות חיי. יש לצקת תוכן אל תוך נסיבות החיים יהיו אשר יהיו, כי כל הנסיבות כולן הן בבחינת גזרה:

איך אני נראה ואיך אני בנוי, מהן תכונותי החיוביות וגם השליליות, ומהן הנסיבות הטכניות של מסלול חיי החד פעמיים, כגון מי הם ההורים שלי וכו' – כל אלה הם בהשגחה פרטית, עובדות שאי אפשר להתווכח איתן. ועל פי פנימיות התורה, המבארת את ענינה הפנימי של היהדות – הכל הוא בגדר פוטנציאל של "מעז יצא מתוק", ועלינו מוטלת העבודה להביא את הכח אל הפועל ולהמתיק את הנסיבות כולן.

זו בעצם תמצית יציאת מצרים הפרטית, הרוחנית, הנתבעת מכל אדם: עליו לגלות תוכן פנימי, משמעות, טעם לחייו בתוך כל מה שהוא פוגש בחיי היום יום מבית ומחוץ, עד לפרטי הפרטים.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 21:15 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30, תפילת ערבית בשעה 21:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"א חשון – הילולת רחל אמנו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

רחל אמנו מסמלת מסירות נפש תוך ויתור על שלמות אישית. היא מוותרת על רצונה להיקבר במקום קדוש, כדי להיות לעזר לבניה. ועל כך אומר לה הקב"ה: "יש שכר לפעולתך".

יעקב מבקש להעלותו לאחר מותו לארץ ישראל ולקברו במערת המכפלה. הוא חותר לשלימות הקדושה שהוא יכול להשיג, ולכן הוא מבקש להקבר במקום קדוש. לעומתו, רחל מסמלת מסירות נפש – היא מוותרת על רצונה להיקבר במקום קדוש, כדי להיות לעזר לבניה. ועל כך אומר לה הקב"ה: "יש שכר לפעולתך".

בעל ואשה

השוני הזה בין יעקב לרחל מסמל את תפקידם השונה של איש ואשה. אף על פי שעל שניהם חל הכלל: "אני נבראתי לשמש את קוני", יש לכל אחד ואחד תפקיד שונה:

תפקידו של גבר הוא לחתור למירב השלימות האישית. לכן חלות עליו יותר מצוות מאשר על אשה, ולכן הוא נדרש להתרכז בלימוד התורה, בעבודת התפילה, וגם בעניני העולם, כדי להגיע ל"בכל דרכיך דעהו".

לעומתו, האשה מוסרת את שלימותה האישית למען בניה. היא פטורה ממצוות עשה שהזמן גרמא (שתלויות בזמן), משום שיש לה תפקיד גדול וחשוב יותר – לגדל ולחנך את הדור הבא. אמנם בכך היא מוותרת על מידה מסוימת של שלימות אישית, אך היא עושה זאת במסירות נפש.

"מתה עלי רחל... ואקברה שם בדרך אפרת"

לאחר שיעקב אבינו ביקש מיוסף לקבור אותו במערת המכפלה, הוסיף: "ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך, בעוד כברת ארץ לבא אפרתה, ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם". מסביר רש"י: שיעקב חשש, שמא בקשתו להעלותו לקבורה במערת המכפלה, תעורר אצל יוסף רגש של צער על שאימו לא זכתה לכך. לכן ראה צורך להתנצל על שקבר את רחל בדרך.

רש"י מוסיף ומסביר, שיעקב רמז ליוסף, שקבר שם את רחל על פי הוראת הקב"ה: "דע לך, שעל פי הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבזרואדן והיו עוברים דרך שם, יוצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת רחמים עליהם, שנאמר: קול ברמה נשמע וגו'. והקב"ה משיבה: יש שכר לפעולתך".

יעקב ורחל

יעקב ורחל מייצגים את השלימות של בעל ואשה בעם ישראל. יעקב היה הבחיר שבאבות, ורחל היתה אשתו העיקרית (כפי שיעקב אמר: "מתה עלי רחל"), עקרת ביתו – עיקר ביתו. על כן אפשר לראות בהם את הנקודות המאפיינות איש ואשה בישראל.

האם קובעת

ולכן, ההשתייכות לעם ישראל נקבעת לא על פי האב, אלא על פי האם. שכן המהות היהודית היא תולדה מעצם הנשמה, שהיא מאירה בגלוי דוקא אצל האשה. לכן גם מסירות הנפש של האשה, רחל אמנו, היא שהביאה את ההבטחה: "ושבו בנים לגבולם".

בכך באה לידי ביטוי מעלתן של הנשים: אצל גבר, מכיון שהוא עוסק בהשגת שלמות אישית, יכול להתפתח רגש של שביעות רצון עצמית, ועד להרגשת גאווה. אולם אצל אשה, שמבטאת את מסירות הנפש, מאירה הנשמה היהודית הפנימית בלי שום מחיצות של ישות עצמית וגאווה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ל')

כך הסבירו חז"ל במדרש (איכה רבה) את זכותה של רחל אמנו:

"באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: ריבונו של עולם! גלוי לפניך, שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה, ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהשלימו אותן שבע שנים, והגיע זמן נשואי לבעלי, יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד מאד, כי נודעה לי העצה, והודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן, שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי להחליפני, ולאחר כן נחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי ורחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה. ולערב חלפו אחותי לבעלי בשבילי, ומסרתי לאחותי כל הסימנים שמסרתי לבעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל, ולא עוד אלא שנכנסתי תחת המטה שהיה שוכב עם אחותי והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משייבתו על כל דבר ודבר, כדי שלא יכיר לקול אחותי וגמלתי חסד עמה, ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה, ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה, ואתה מלך חי וקיים רחמן מפני מה קנאת לעבודת כוכבים שאין בה ממש והגלית בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים בם כרצונם. מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן הדא הוא דכתיב: "כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו", וכתיב: "כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך וגו'." וכתיב: ויש תקוה לאחריתך נאם ה' ושבנו בנים לגבולם".

הסיפור השבועי

יהודי כל השנה

איש בתורו, בשבחי היהודי 'שלהם'.

נענה הפריץ המארח ואמר: "היהודי שלי, אין דומה לו ביושר ובנאמנות. כבר ניסיתיו בעבר בכמה ניסיונות, ובכולם עמד בכבוד מעורר השתאות. מובטחני בו כי לעולם לא ימרה את פי ולא יהיה דבר שאבקש ממנו ולא יעשה".

"ואפילו" – הפסיקו אחד הפריצים – "אפילו אם תבקש ממנו להמיר את דתו?!"

"כן", השיב המארח בביטחון מוחלט, "מובטחני שגם בכך ימלא את רצוני".

מיד שלח הפריץ לקרוא ליהודי 'שלו'. היהודי המסכן, שהובהל במפתיע למסיבת ההוללים הגדולה והועמד לפני מעסיקו וחבר מרעיו, נבוך מעצם המעמד.

"האם אתה נאמן לי?", שאל הפריץ.

"בהחלט!", השיב היהודי, תמה על עצם השאלה.

"האם תעשה ככל שאבקש ממך?", הוסיף הפריץ לפרוש את המלכודת לרגלי היהודי, בעוד חבריו מביטים בהם בשעשוע.

"בכל לבי ובכל נפשי מוכן אני ללכת אפילו באש ובמים בעבור אדוני הפריץ". להצהרת נאמנות חזקה יותר לא היה אפשר לצפות.

נתן בו הפריץ מבט חד ואמר: "אם כן, רוצה אני כי תמיר את דתך".

חיורון עז כיסה את פני היהודי וכל גופו החל לרעוד. גם בחלומותיו השחורים ביותר לא ציפה לבקשה מהסוג הזה. הוא ניסה לומר משהו, אבל לשונו כמו דבקה לחיכו. נתן בו הפריץ מבט תקיף, כנושה התובע את פירעון שטר החוב שבידו. "אל תהסס ואל תחזור בך מהבטחתך לעשות ככל שאבקש ממך. בתוך יממה עליך להמיר את דתך".

אל הצדיק רבי שלום רוקח מבעלז הגיע כפרי פשוט שביקש להתברך מפיו. עיניו החודרות כליות ולב לבשו מבט רחום וחנון והוא שאל: "ומה בדבר שבת? האם אתה שומר על קדושתה, או שמא, חלילה...?". השפיל הכפרי את עיניו במבוכה. לבסוף אף נאלץ להודות בפה מלא כי לדאבונו אין הוא שומר שבת.

ביקש הרבי להעמידו על קדושת השבת ועל חומרת חילולה. ציטט באוזניו מפסוקי התורה ומדברי חז"ל בענין, וביקשו בכל לשון לתקן את דרכיו בכל הקשור למצוה יסודית וחשובה זו.

נכנסו הדברים ללב הכפרי. "הריני מתחייב בזאת לרבנו, כי מהיום והלאה אהיה זהיר בכבוד השבת ולא אחללנה", הכריז בהתרגשות. למשמע הדברים אורו עיני הצדיק. אלא שכמעט באותה נשימה הוסיף הכפרי ואמר: "אבל בימות הקציר, שאז המלאכה בשדה מרובה, אנוס אני לעבוד גם ביום השבת, ואני מקווה כי הרבי ימחל לי על כך".

חיוך מריר נמתח על שפתי הרבי. לאחר הרהור קצר, שבו נראה היה כבורר את מילותיו, פתח הרבי ואמר:

ראשית, עליך לדעת כי לא אני 'בעל הבית' על השבת, אלא הקב"ה, נותן התורה ומצוה המצוות בכבודו ובעצמו. לא אני הוא שצריך למחול לך, אלא הוא. לעניות דעתי אין שום סיכוי שהוא יסכים למחול לך על פגיעה כלשהי בקדושת השבת.

והמשיך הרבי: ובאשר לדברך על תקופת הקציר – אספר לך סיפור.

מעשה באחד הפריצים, שערך משתה גדול לחבריו הפריצים מכל הסביבה. לאחר ששתו הפריצים לשוכרה, נתקיים בהם 'נכנס יין יצא סוד', והם החלו לספר, איש

בפנים עגומות, שהסגירו מיד כי אין היא שותפה לשמחתו של בעלה.

כעבור רגע פרצה מליבה אנחת שוברת לב. 'אוי ואבוי...!', גנחה. 'איך יכול היה הפריץ לעשות לנו כך, ולהפתיע אותנו בהצעתו כמה שבועות לפני חג הפסח... איך נעמוד בהוצאות הרבות המשחרות לפתחנו. מהיכן נשיג כסף לקניית מצות ויין וכלים כשרים לפסח... רוען אל הפריץ ובקש ממנו ארכה עד לאחר הפסח."

סיים הרבי את סיפורו והישיר מבט אל הכפרי: "חילול שבת בפרהסייה, כמוהו כהמרת הדת. אתה רוצה, ככל הנראה, ללכת בדרכיה של אותה אשה פתיה, ומבקש להיות יהודי לפני עונת הקציר ולאחריה, אך בתקופת הקציר עצמה להוסיף להיות גוי..."

את סיפורו של הרבי, כמו את לקחו, הצליח אפילו הכפרי הפשוט והבור להבין. לאחר התחבטות פנימית קצרה בינו לבין יצרו הבטיח לרבי לשמור את השבת כל ימי השנה כולה.

היהודי האומלל הנהן בראשו לאות הסכמה ויצא חפוי ראש מהמסיבה. נאמן לבקשת הפריץ ומחוייב למילתו שלו, המיר כבר למחרת היום את דתו. קרנו של הפריץ – שזכה ביהודי נאמן כל כך – עלתה בעיני חבריו.

חלף זמן מה. יום אחד הזמין אליו הפריץ את היהודי המומר ואמר לו: "לאחר שמילאת את בקשתי והוכחת את נאמנותך לי, ללא סייג, הריני מרשה לך לשוב לאמונתך הקודמת. בטוח אני כי על אף נכונותך להשביע את רצוני, עדיין לבך נוקף על הצעד הקיצוני שעשית. לך לביתך ובשר למשפחתך כי רשאים אתם לחזור לחיק יהדותכם."

שמח היהודי שמחה גדולה, ואץ רץ לביתו לבשר לאשתו ולילדיו את הבשורה הטובה. לנוכח התפרצותו הפתאומית הביתה נבהלה האשה. "מה לך! יצאת מדעתך?!", קראה לעברו בחרדה. סיפר לה בעלה כי הפריץ פטר אותם מעונשה של המרת הדת הכפויה, וכי מעתה רשאים הם לשוב לחיק יהדותם. הביטה בו האשה

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת לך לך

אברהם יוצא מחרן ועולה לארץ

אברהם מצטווה ע”י הקב”ה ”לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך”. ה’ מברכו ומבטיחו כי בהגיעו אל הארץ אשר יראהו יזכה הוא לצאצאים רבים, לפרסום והערצת עמי הארץ ולעושר וריבוי נכסים. בן 75 שנה יוצא אברהם מחרן, מלווה באשתו שרה ובאחינו לוט, ואיתם ריבוי האנשים והנשים שהתקרבו על ידם לאמונת ה’ אחד, ורכושם איתם.

בהגיעם לארץ כנען, חוצים הם את הארץ מצפונה, דרומה לשכם, אלון מורה ובית-אל. במהלך מסעם בארץ כנען מתגלה ה’ לאברהם ומבטיחו כי ’הארץ הזו שאתה נמצא בה מובטחת היא לצאצאיך’. אברהם מודה לה’ בהקמת מזבח לאלוקים במקום. לאחר מכן מתיישב הוא ממזרח לבית-אל ובונה גם שם מזבח לאלוקים. וכך, בכל מקום ומקום בו מתיישב אברהם מפיץ הוא ומפרסם ברבים את אמונת ה’ אחד.

ירידת אברהם מצריימה

על כרחו, בשל רעב פתאומי כבד המשתרר בארץ כנען (ישראל), יורד אברהם למצרים. עם כניסתו למצרים מבחין אברהם בתרבותם הקלוקלת, וכדי להציל נפשו מחליט הוא להסתיר מן המצרים שטופי הזימה אשר שרה היא אשתו ומבקשה לומר כי אחותו היא.

ואכן, אך מגיעים הם מצרימה נלקחת שרה יפת התאר

לבית המלך, ופרעה מעניק לאברהם בעבורה שפע מתנות. אלא שמאותו רגע, בדרך נס, פוגע נגע קשה בפרעה ובאנשי ביתו. בהבינו כי נענש על דבר שרה בשל היותה אשת איש, ממחר פרעה להחזירה לאברהם. הוא מותיר בידי אברהם את המתנות שנתן בעבורה ושולח אותו ואת אשתו ואת כל אשר להם מארץ מצרים בליווי אנשיו לשומרם בדרך.

היפרדות אברהם מלוט והבטחת הארץ לזרעו

בחזרתם לארץ כנען מתיישב אברהם שוב בקרבת בית-אל. במקום פורצות מריבות בין רועי אברהם (שהיו אנשים מוסריים ויראי שמים) ובין רועי לוט (שהיו מושחתים ופרועים). אברהם מציע ללוט כי יפרדו זה מעל זה, ומאפשר לו להיות הראשון אשר יבחר את מקום התיישבותו. לוט בוחר להתיישב בכיכר הירדן אשר במישור סדום ועמורה, אזור שבאותם ימים היה טובל בירק, משופע במים ומיושב באנשים רעים ומושחתים.

לאחר הפרדותו מלוט, מבטיח הקב”ה לאברהם ולזרעו את ירושת ארץ כנען כולה לנצח. ומוסיף ומברכו אשר למרות גילו המבוגר יזכה הוא לזרע שיירבה כעפר הארץ. אברהם מתיישב באלוני ממרא שבחברון ובונה גם במקום זה מזבח לה’.

מלחמת המלכים והצלת לוט

באותם ימים פורצת מלחמה בין מלכי ארץ כנען

אחד שלם). אזי נופלת על אברהם תרדמה כבדה וחשיכה עצומה. בחלומו מבשר ה' לאברהם אודות הגלות העתידה לבוא על צאצאיו ארבע מאות שנה במצרים. ומוסיף ומודיעו אודות הסבל הנורא, העוני והשעבוד שיהיו מנת חלקם בגלותם שם. אלא שבסוף גלותם, מבטיחו ה', יענשו משעבדיהם ובני ישראל יצאו מארץ מצרים ברכוש גדול. ושוב חוזר האלוקים ומבטיחו בחלומו בנוגע לירושת הארץ המובטחת לזרעו אחריו.

הגר וישמעאל בנה

לאחר שנות נשואין רבות עדיין אברהם ושרה חשוכי ילדים. שרה מציעה לאברהם כי יקח לו את הגר שפחתה לאשה. היא מקווה שכאשר תלד לו הגר ימשיך הדבר ברכה גם עליה, ואזי תלד גם היא. אברהם שומע בעצתה ולוקח את הגר לו לאשה. לימים כאשר נפקדת הגר, מתחילה היא לזלזל ולהקל ראש בשרה גבירתה חשוכת הבנים. כתוצאה מכך מקשיחה שרה את יחסה כלפיה, ובאישור אברהם נוהגת היא בה כטוב בעיניה ומעמיסה עליה מטלות רבות ועבודות קשות ללא נשוא, עד אשר בורחת הגר מן הבית.

בהיות הגר במדבר בקרבת המעיין, מתגלה אליה מלאך האלוקים ואומר 'עליך לחזור אל בית אברהם ולקבל עליך את מרות שרה גבירתך'. המלאך מבטיחה כי בנה שיוולד לה ירבה זרעו ככוכבי השמים, ומוסיף ואומר כי בנה זה יהיה "פרא אדם – ידו בכל ויד כל בו". אזי מורה הוא לה לקרוא את שמו ישמעאל, כי שמע ה' את בכיה וראה בעלבונה ומצוקתה.

אברהם בן 86 שנה כשיוולדת לו הגר את בנה, וברוח קודשו קורא גם הוא את שמו ישמעאל.

מצות המילה ולידת יצחק

בחלוף השנים, שוב מתגלה הקב"ה לאברהם בן התשעים ותשע ומצווהו למול עצמו [ומכאן מצות המילה לדורות,

וסביבתה. ארבעה מלכים ובראשם כדרלעומר מלך עילם נלחמים בעמק השידים נגד חמישה מלכים מאזור הנגב (ובהם מלך סדום), שמרדו לפרוק עולו של כדרלעומר מעליהם. צבא כדרלעומר מביס את גייסות חמשת המלכים המורדים ובין הנלקחים בשבי נמצא גם לוט, אחיינו של אברהם. בשמעו זאת, יוצא מיד אברהם להצילו. הוא יוצא בראש 318 אנשים חמושים ונלחם במלכים בסביבות דמשק ומשחרר מידיהם את לוט ורכושו ואת יתר השבויים.

מלכי צדק מלך שלם יוצא עם לחם ויין לקראת אברהם השב מן המלחמה ומברכו. ובהיותו כהן לאלוקים מעניק לו אברהם מעשר מכל רכושו וכן מהשלל שנפל לידיו בנצחוננו בקרב. בינתיים יוצא לקראת אברהם גם מלך סדום. הוא מוכן לוותר על רכושו שנבזז ע"י צבא כדרלעומר, וכל מבוקשו מאברהם הוא רק שיוחזרו בני עירו שנפלו בשבי. אברהם נשבע כי יתן לו את כל השלל שברשותו מבלי להשאיר לעצמו דבר, מלבד חלקם של ענר, אשכול וממרא שנלחמו לצידו.

'ברית בין הבתרים'

הקב"ה נגלה לאברהם ומבטיחו כי ישמור עליו וגם יעניק לו שכר רב בגין צדקותו. אברהם שואל את הקב"ה מה יועיל לו שכר ונכסים בעודו חשוך בנים? ה' מודיעו כי יוולד לו בן ומוסיף ומצווהו להביט בכוכבים. אזי מבטיחו האלוקים שכשם שאי אפשר למנותם כך לא יהיה ניתן למנות את צאצאיו הרבים שיצאו מבנו יורשו.

לחיזוק הבטחתו לאברהם כי זרעו יירש את הארץ, כורת ה' עמו ברית. במצוותו לוקח אברהם שלושה עגלים, שלוש עיזים, שלושה אילים, תור וגוזל יונים ומבתרם לשני חלקים. עם שקיעת השמש מתגלה אליו האלוקים ואברהם עובר בין הבתרים (טקס שהיה נהוג באותם ימים לכריתת ברית נצח בין העוברים בתווך בין שני חצאי דבר

למרות פליאת אברהם – הכיצד בגילם המופלג יביאו הוא ואשתו בן לעולם – יולדת שרה בן לאברהם. ה' מודיעים כי ייקרא שמו 'צחק' מלשון צחוק ושמחה, וכי עליו ועל זרעו חלים דברי השבועה וההבטחה האלוקית לאברהם אבינו ב'ברית בין הבתרים'. ואילו אודות ישמעאל, אומר ה', אשר גם זרעו ירבה במאד מאד, ושנים עשר נשיאים יצאו ממנו ויהיה לגוי גדול.

לאחר מכן מקיים אברהם אבינו את ציווי ה' ומל את עצמו וגם את בנו ישמעאל (בן ה-13) וכן את כל בני ביתו ועבדיו הזכרים.

לכל זכר (בן שמונה ימים) מצאצאיו]. ה' מבטיחו כי יהיה "אב המון גויים". וכרמז לדבר מוסיף ה' לשמו את האות ה', אשר מעתה לא ייקרא עוד אברם כי אם 'אברהם'. אלוקים חוזר ומבטיחו כי מצאצאיו יצאו עמים ומלכים וכי בני בניו ישלטו על עמים ומלכיהם והם יירשו את הארץ המובטחת.

גם שרי תיקרא מעתה בשם 'שרה' (במשמעות שררה – ששרה היא לרבים) ולא 'שרי' כפי שנקראה עד כה (ששרה היתה עד כה רק על ביתה פנימה). ה' מברך גם את שרה כי תלד בן שממנו יצאו עמים רבים ומלכים גדולים. ואכן,

מהותו של יהודי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

מדוע קורות חייו של אברהם אבינו נפתחים בציווי "לך מארצך" ולא בגדולתו הייחודית שכבר בגיל שלוש "הכיר את בוראו" בכוח עצמו, בשונה מנוח שעליו מספרת התורה כי היה "איש צדיק תמים".

הקודמת, כשמונה התורה את בני משפחת תרח, היא מזכירה את אברהם כאחד מבני המשפחה, מבלי לייחדו כלל!

התעלמות מכוונת

למעשה מבקשת כאן התורה לבטא רעיון מרכזי במהותו של העם היהודי. בהתעלמותה המכוונת של התורה מקורות חייו של אברהם עד פרשת לך לך היא מלמדת אותנו, כי דוקא בנקודה זו מתחילה ההיווצרות של המהות היהודית ומכאן מתחיל קיומו של עם ישראל.

עד אז היה אברהם אבינו ככל האדם, אלא שבכח שכלו

"ויאמר ה' אל אברם לך לך" (בראשית יב, א)

חז"ל מספרים על אברהם אבינו, שכבר בגיל שלוש "הכיר את בוראו". אחר כך התמסר להפצת האמונה בבורא העולם. הוא גם הושלך לכבשן האש בשל אמונתו זו. ואולם, כשהתורה מספרת על אברהם אבינו, היא מדלגת על כל הפרק הנכבד הזה בחייו ומתחילה לספר על הציווי "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", ציווי שנאמר לאברהם בהיותו בן שבעים וחמש שנים.

לא זו בלבד שהתורה אינה רואה לנכון לתאר את דמותו קודם הציווי הזה – ולו במילים אחדות, כפי שנאמר אצל נח שהיה "איש צדיק תמים" – אלא בסוף הפרשה

הדבר הזה התחולל בציווי 'לך לך'. זו היתה הנקודה שבה אמר הקב"ה לאברהם: עזוב כל מה שהיית עד עכשיו ולך אל מהות עליונה לחלוטין. בציווי זה הרים הקב"ה את אברהם אבינו ממעמד של אדם רגיל והפכו ליהודי - אדם שקשור בעצם מהותו עם הקב"ה, התקשרות שהיא למעלה מגדרי אנוש.

לא להמתין

מכאן גם נגזרת הסתכלות מעמיקה בכל יהודי. הקשר בין הקב"ה לעם ישראל, שהחל ב'לך לך', חל על כל יהודי. כל אחד ואחד מעם ישראל, יהיה מי שיהיה, קשור עם הקב"ה בעצם מהותו - קשר שמעל השכל ומעל ההכרה העצמית.

כשפוגשים יהודי שעד עתה לא היה לו קשר גלוי לחיי היהדות, אין להמתין עד שילמד ויבין ויגיע להכרה בחשיבות התורה והמצוות. אפשר וראוי להתחיל מיד ב'לך לך' - בקיום רצון ה' בפועל, שכן הוא כבר קשור עם הקב"ה בעצם נשמתו. אדרבה, מתוך קיומו של רצון ה', יגיע אחר כך גם להכרה ולהבנה הנכונה.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

מעובד על פי 'לקוטי שיחות' כרך כ"ה)

והבנתו הצליח להגיע להכרת הבורא. זו אמנם דרגה גבוהה ביותר, ומבחינה זו היה אברהם אבינו אחד ומיוחד, אבל עדיין אין בכך כדי לרומם את אברהם אבינו מכל האדם.

קשר כזה עם הקב"ה, ככל שיהיה נעלה, הוא קשר מוגבל, שכן הוא תלוי במידת ההבנה וההכרה האנושית. גם אם ההתקשרות שלו לקב"ה חזקה עד כדי מסירות נפש ממש, עדיין זו מסירות נפש הנובעת מתוך שיקולים שכליים, אנושיים, שמעצם מהותם הם מוגבלים.

בנים לה'

הקשר של יהודי עם הקב"ה אינו מבוסס על הכרה שכלית אנושית. זהו קשר הטבוע בעצם המהות. הקשר בין יהודי לקב"ה כמוהו כקשר בין בן לאביו, קשר הנובע מהעובדה שהבן הוא חלק מן האב.

זה קשר עמוק ונפלא שהאדם, בכוחותיו ובמאמציו העצמיים, לעולם אינו יכול להגיע אליו. רק הקב"ה, שבחר בעם ישראל ויצר את ההתקשרות העצומה הזאת, יכול ליצור קשר כזה בינו לבין נברא, ועל כך אכן נאמר "קירבנו המקום לעבודתו".

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!

4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

חסידות על הפרשה לך-לך

דמעות של שמחה פרשת לך לך

אדמו"ר הריי"צ סיפר:

בהיותי ילד נכנסתי פעם בשבת פרשת לך לך, בבוקר לפני התפילה, לחדר אבי (הרבי הרש"ב), ומצאתיו 'עובר' על פרשת השבוע ('שניים מקרא ואחד תרגום'). הוא היה שרוי במצב רוח מרומם ובה בשעה זלגו מעיניו דמעות. עמדתי נרעש, בלא שיכולתי להבין כיצד אפשרי מצב רוח מרומם יחד עם דמעות, אך לא העזתי לשאלו על כך. רק במוצאי שבת, כשנכנסתי כדרכי לאבי, אזרתי עוז ושאלתיו לפשר הדבר.

אבא ענה: אלה דמעות של שמחה. ומיד הוסיף והסביר: רבינו הזקן אמר ש'צריכים לחיות עם הזמן', זאת אומרת שיש לחיות עם פרשת השבוע ועם פרשת היום של השבוע. פרשת בראשית היא פרשה שמחה בעיקרה - הקב"ה ברא את העולמות והנבראים, והיה שבע רצון, כפי שנאמר "וירא אלוקים כי טוב"; אולם סוף הפרשה אינו נעים כל כך.

פרשת נח, פרשת המבול, היא פרשה עצובה; אבל סוף הפרשה שמח - במזל טוב נולד אברהם אבינו! פרשת לך לך היא פרשה של שמחה אמיתית. בכל יום

ויום מהשבוע חיים עם אברהם אבינו - הראשון שמסר את נפשו לפרסם אלוקות בעולם, ומסירות נפש זו על התורה ומצוותיה הנחיל אברהם אבינו בירושה לכלל ישראל.

(ספר-השיחות 'תש"ב)

לך אל עצמיותך

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך"

על האדם ללכת אל עצמו, אל שורשו ואל מציאותו האמיתית. זאת על ידי שיצא מהענינים הארציים והחומריים, מהדברים הבאים מההרגלים והמידות הטבעיות, ומההשקפות השכליות הלא רצויות.

(לקוטי שיחות')

כל מסעי האדם - בהשגחה פרטית "הלוך ונסוע הנגבה"

מאז שאמר הקב"ה לאברהם "לך לך מארצך" ואברהם נסע "הלוך ונסוע הנגבה", התחיל סוד הבירורים. האדם הולך למסעיו על פי גזרת ההשגחה העליונה, למקום שהניצוצות הצריכים להתברר על ידו מחכים לגאולתם.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

YouTube f

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:35	17:23	י-ם
18:36	17:38	ת"א
18:35	17:28	חיפה
18:38	17:41	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון